

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-04- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės 2024 m. balandžio 4 d. išvadą Nr. NV-749, pakartotinai teikia šių Lietuvos Respublikos įstatymų pakeitimo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai):

- 1) Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo (toliau – ĮGAĮ projektas) (nauja redakcija, sujungus dabar galiojančius du įstatymus¹);
- 2) Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo (toliau – FAAĮ projektas) (nauja redakcija);
- 3) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 151 straipsniu įstatymo;
- 4) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo;
- 5) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo;
- 6) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 119¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – ANK projektas);
- 7) Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu pakeitimo įstatymo;
- 8) Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo;
- 9) Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo;
- 10) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 24, 32, 33, 34, 37, 37², 37³, 55, 58, 60¹, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo (toliau – ABĮ projektas);
- 11) Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo;
- 12) Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymas;
- 13) Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – MBĮ projektas);
- 14) Lietuvos Respublikos ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas (toliau – ŪBĮ projektas);
- 15) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – CK projektas);

¹ Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymą ir Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios atskaitomybės įstatymą.

16) Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10, 11, 14, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – VSĮĮ projektas).

Įstatymų projektai pakoreguoti pagal Vyriausybės Teisės grupės pateiktas pastabas ir suderinti darbo tvarka. Atsižvelgdama į Vyriausybės Teisės grupės pateiktą pastabą, kad ANK, VSĮĮ, ŪBĮ ir CK projektai nebuvo pateikti suinteresuotoms institucijoms išvadoms gauti, Finansų ministerija 2024 m. balandžio 8 d. raštu Nr. 6K-24/2070 pateikė šių įstatymų projektus Teisingumo ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Energetikos ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Aplinkos ministerijai ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Projektai pakoreguoti atsižvelgiant į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktas pastabas, Susisiekimo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Energetikos ministerija atsakė, kad pastabų neturi, Aplinkos ministerija pastabų nepateikė.

Valstybės įmonė Registrų centras (toliau – VĮ RC) 2024 m. balandžio 9 d. raštu Nr. S-10522 (1.4 E) pateikė pastebėjimą, kad Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) tvarkytojas (VĮ RC) neturi informacijos, būtinos įvertinti privalomo audito atvejams, kai juridinis asmuo atitinka sąlygą, nurodytą FAAĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte, t. y., kai jis yra laikomas viešojo intereso įmone, taip pat įmone, kurios vertybiniais popieriais leista prekiauti Lietuvos Respublikoje ir (arba) kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje. Manome, kad šią informaciją VĮ RC galės gauti iš Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kuri tokių įmonių sąrašą turės, nes atlieka viešojo intereso įmonių audito priežiūrą.

Taip pat VĮ RC pateikė siūlymą papildyti IĮGAĮ projekto 41 straipsnio 5 dalį, numatančią, kad „Juridinių asmenų registro tvarkytojas nepriima įmonės pateikto metinio finansinių ataskaitų rinkinio be auditoriaus išvados, jeigu auditas privalomas pagal įstatymus“, papildyti išimtimi, kad ši nuostata netaikoma įmonėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje. Nepritariame tokiam siūlymui, suponuojančiam supratimą, kad JAR tvarkytojas nepriims bet kokios įmonės finansinių ataskaitų be auditoriaus išvados (kai auditas privalomas pagal įstatymus), tačiau įmonių, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje ir kurios veikia pagal aukščiausius įmonėms keliamus reikalavimus, finansines ataskaitas priimtų be auditoriaus išvados (visų šių įmonių finansinių ataskaitų auditas yra privalomas²).

Valstybės duomenų agentūra 2024 m. balandžio 11 d. raštu Nr. S D-597 pateikė pastebėjimą, kad nepritaria ABĮ, MBĮ, ŪBĮ projektuose ir kituose įmonių veiklą reglamentuojančių įstatymų projektuose numatytam siūlymui vienu mėnesiu pavėlinti metinių finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimo ir pateikimo JAR tvarkytojui terminą. Valstybės duomenų agentūros nuomone, finansinės ataskaitos yra vienas svarbiausių šaltinių bendrųjų nacionalinių pajamų ir bendrojo vidaus produkto rodikliams rengti. Finansų ministerija siūlymus vėlinti finansinių ataskaitų rinkinių tvirtinimo ir teikimo JAR tvarkytojui terminus teikia atsižvelgdama į verslo visuomenės, finansinės apskaitos specialistų, auditorius vienijančių asociacijų nuomonę, nes galiojančiu reglamentavimu nustatytas terminas per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos užtikrinti finansinių ataskaitų audito atlikimą, patvirtinti ir pateikti finansines ataskaitas yra per trumpas ir dalis įmonių nespėja finansinių ataskaitų pateikti JAR tvarkytojui laiku. Pastebėtina, kad 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad įmonės per pagrįstą laikotarpį, kuris neviršija 12 mėnesių nuo balanso datos, paskelbtų tinkamai patvirtintas metines finansines ataskaitas ir, kai taikytina, vadovybės pranešimą. Lenkijoje, Estijoje ataskaitų patvirtinimo terminas yra 6 mėnesiai, Latvijoje didelių įmonių – 7 mėnesiai, kitų – 4 mėnesiai, Vokietijoje – 8 mėnesiai, mažų įmonių – 11 mėnesių.

Lietuvos centrinė kredito unija (toliau – LCKU) 2024 m. balandžio 12 d. raštu Nr. S-24/665 pateikė pastebėjimą, kad pagal FAAĮ projekto nuostatas kredito unijoms, atitinkančioms FAAĮ projekte nustatytus privalomo audito reikalavimus, kils pareiga atlikti atskirą nuo visos centrinės kredito unijos metinių finansinių ataskaitų auditą, nors tokios pareigos Lietuvos Respublikos kredito

² FAAĮ projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

unijų įstatyme nėra, nes visos kredito unijos turi priklausyti kuriai nors centrinei kredito unijai ir centrinė kredito unija atlieka visų savo narių – kredito unijų – auditą. Todėl LCKU prašo FAAĮ projekte nustatyti išimtį kredito unijoms dėl privalomo audito. Finansų ministerija pažymi, kad FAAĮ projekto tikslas nustatyti bendruosius privalomo audito kriterijus, tačiau kartu nustatoma galimybė specialiuose juridinių asmenų veiklą reguliuojančiuose įstatymuose numatyti kitokius audito reikalavimus, todėl prireikus išimtis dėl kredito unijų audito gali būti nustatyta jų veiklą reguliuojančiuose įstatymuose.

Be to, LCKU, kaip ir VĮ RC, pastebėjo, kad FAAĮ projekte³ nurodytas kriterijus nėra tinkamas kredito unijoms ir turi būti taikomas grynujų palūkanų pajamų kriterijus, kuris tinkamai atspindėtų kredito unijų grynąsias pajamas. Pastebime, kad ĮGAI projekto 3 straipsnio 35 dalyje apibrėžtos grynosios pardavimo pajamos turi būti suprantamos bendrąja prasme kaip bet kokią veiklą vykdančios įmonės ataskaitiniais finansiniais metais pardavus prekes ir suteikus paslaugas uždirbtos įmonių pajamos – kredito unijų tai ir būtų palūkanų pajamos. Dėl VĮ RC pateiktos 3 pastabos pastebime, kad ši iki šiol VĮ RC neteikta pastaba teikiama dėl Įstatymų projektais nekeičiamų, t. y. galiojančių, nuostatų ir nėra susijusi su įstatymų keitimo tikslais.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymų projektuose yra naujai apibrėžiamų sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kurie įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos specialistai. Įstatymų projektų rengimą koordinavo Finansų ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamentas (direktorė Ingrida Muckutė, tel. (8 5) 239 0164, vyresnioji patarėja Paulė Svorobovičienė, tel. (8 5) 239 0165), atsakingi asmenys – Atskaitomybės ir apskaitos metodologijos skyriaus (vedėja Sonata Lebednykienė, tel. (8 5) 219 4463) vyriausioji specialistė Renata Totorienė, tel. (8 5) 239 9321, vyriausioji specialistė Karolina Lapėnė, tel. (8 5) 219 9337, Audito, turto vertinimo ir nemokumo valdymo skyriaus (vedėja Siuzana Ščerbina-Dalibagienė, tel. (8 5) 239 0052) patarėja Rasa Stanislovaitienė, tel. (8 5) 219 4423).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymų projektai, 134 lapai.
3. Įstatymų projektų lyginamieji variantai, 43 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 51 lapas.
5. Atitikties lentelė, 112 lapų.
6. Antikorupcinio vertinimo pažymos, 18 lapų.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

Paulė Svorobovičienė, tel. (8 5) 239 0165, el. p. paule.svorobovicene@finmin.lt
Siuzana Ščerbina-Dalibagienė, tel. (8 5) 239 0052, el. p. siuzana.scerbina-dalibagiene@finmin.lt

³ 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto b papunktis.